

OKUL EVDE

Eğitim Kanalı

TALİP HOCA
ÖĞRETMEN

Değerli öğretmenlerim, Okul Evde yOUTUBE KANALINDA SEMİNER KONULARIYLA İLGİLİ YENİ VIDEO BİR KAÇ GÜNE YAYINDA OLACAK.

Yeni yayınlanacak videolardan haberdar olmak ve Bize Destek olmak için lütfen abone olur musunuz ?

KÜLTÜR VE MEDENİYETİMİZDE EĞİTİM ANLAYIŞIMIZIN TEMELLERİ

- ALİ KUŞCU
- EL BURİNİ
- FARABİ
- İBNİ SİNA
- KAŞGARLI MAHMUD
- YUSUF HAS HACİP

ALİ KUŞÇU

Ali Kuşçu asıl adı Ali Bin Muhammed'dir.

Türk gök bilimci matematikçi ve dilbilimcidir.

Küçük yaştan itibaren matematik ve astronomiye ilgi duyan Ali Kuşçu, **Bursalı Kadızade Rumi**'den Matematik ve Astronomi dersi aldı.

1-Ali Kuşçu bir aralık Kirman'a giderek öğrenimini tamamlamış ve burada ilk eseri olan **Hallü'lEşkâlü'lKamer** adlı risalesini yazmıştır.

2-Semer kand'a döndükten sonra, **Uluğ Bey rasathanesinin** başına geçmiş ve burada Uluğ Bey'in yazmakta olduğu Zici Uluğ Bey adlı kitabın yazılmasına yardım etmiştir.

3-Akkoyunlu Padişahı Uzun Hasan'ın maiyetine girmiştir. Uzun Hasan onu Fatih Sultan Mehmed'e elçi olarak göndermiştir

4-Bilginleri sarayında toplamayı pek seven **Fatih Sultan Mehmed, Ali Kuşçu'yu Ayasofya Medresesi'ne günde 200 akçe gibi çok büyük bir maaş ile tayin etmek istemiştir.** Ali Kuşçu Tebriz'e Uzun Hasan'ın yanına dönüp elçilik vazifesini tamamladıktan sonra ailesi ve adamlarıyla birlikte tekrar İstanbul'a dönmüştür.

5-Ali Kuşçu'nun astronomi ve matematik alanında yazmış olduğu iki önemli eseri vardır.

Bunlardan birisi, Fatih'e sunulduğu için "**Fethiye**" adı verilen astronomi kitabıdır. Diğer önemli eseri ise Fatih'in adına atfen "**Muhammediye**" adını verdiği matematik kitabıdır.

ANAHTAR KELİMELER

- **3 DEVLET:** TİMUR DEVLETİ, AK KOYUNLU, OSMANLI
- **3 SULTAN:** ULUĞ BEY, UZUN HASAN, FATİH SULTAN MEHMET
- **3 MESLEK:** DOĞANCILIK, ELÇİLİK, MÜDERRİS
- **3 ESER :** Hall-ü Eşkâl-i **Kamer**, Risale-i Fi'l **Fethiye**, er-Risâletü'l-**Muhammediyye**

EL BURİNİ

- Özbekistan'ı sayılan Harezm'de (KAS)'973 senesinde doğdu. Hayatı Boyunca 6 farklı hükümdarın şehrinde yaşadı.
- İlk eseri, Bir Tarih Kitabı olan “**Asar-ül Bakiye**“dir. bu kitapta 17 yaşındaki İbni Sina'dan *fazıl delikanlı* olarak bahseder.
- İbni Sina ile bilimsel tartışmalar yaptı. mektup vasıtasıyla.
- Ramazan ve kurban bayramlarının ilk günü hariç tüm yaşamı boyunca çalıştı.
- Gazneli Mahmut, Gürgenç'i alınca onun himayesine girdi ve Hindistan seferine katıldı.
- Hindistanı karış karış gezdi.

- GAZNELİler dönemindeki ilk eseri ise Nihâyeti'l-Emâkin dir. YENİ BİR BİLGİ DALI BULDUĞUNU SÖYLER BUNA JEODEZİ adı verilir.
- Birçok yerin enlem ve boylamını hesaplamıştır.
- Astronomi alanında en önemli eseri: l-Kanûn'ül-Mes'ûdî dir.
- El-Biruni, meşhur kitabı Kitab'üt-Tahkik Ma li'l-Hind'i 1017-1030 yılları arasında Hindistan'da yaşarken yazdı. HİNDİSTAN alanında ilk büyük kitap.
- Değerli taşlar ve madenler üzerine yazdığı kitabın adı ;Kitâbü'l-Cemâhir fî Mâ'rifet-i Cevâ-hir'dir. Eserde 23 maddedin özgül ağırlıklarını kendi geliştirdiği aletle tespit etti.

Yaşamının son yıllarında yazdığı Kitâbü's-Saydele fî Tıp adlı eserle orta çağ *eczacılığının babası unvanını* aldı. Şifalı Bitkiler üzerine bir kitaptır.

- Herzaman **üstad** olarak anıldı, yaşadığı döneme **Biruni asrı** dendi.
- Orta çağ islam dünyasının en büyük bilgini olarak anıldı.
30'a yakın bilim dalında çalışmalar yaptı.
- Öldüğünde arkasında 150 kitap bıraktı.

ANAHTAR KELİMELER4

- 1- ASARÜL BAKİYE
- 2-GAZNELİ MAHMUT
- 3-HİNDİSTAN
- 4- Cevahir
- 5- ECZACI

FARABİ (Alpharabius)

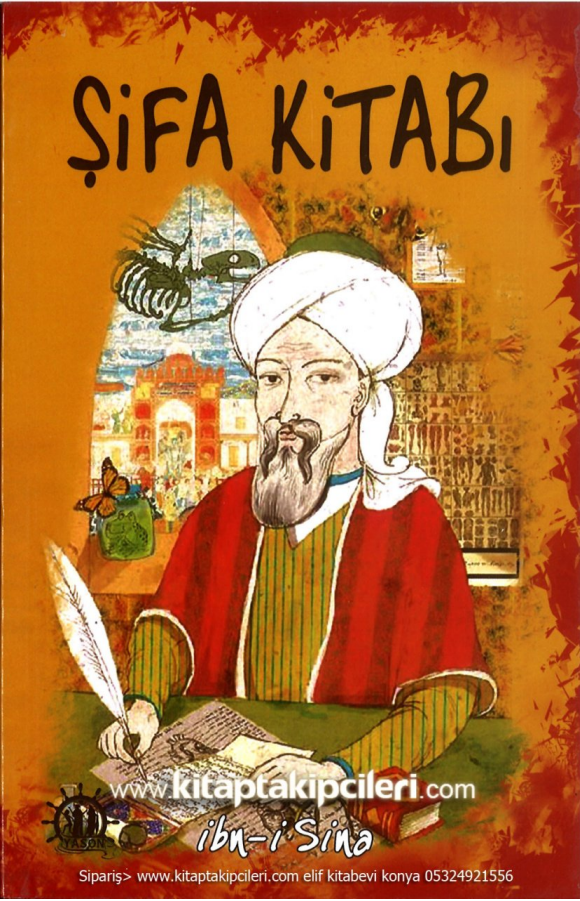
- Farabi ortaçağ islam aydınları arasında **Muallim-i Sâni** ya da Hacı-i Sâni (**İkinci Üstad**) olarak bilinir. Birinci Üstad ise Aristo'dur. ARİSTOYU EN İYİ ANLAYAN İSLAM ALİMİ.
- Müzik ile uğraştığı iyi derecedde ud çaldığı bilinir.
- Farabi, **Kindi**'nin kurucusu olduğu kabul edilen ve İslam felsefesi içinde rasyonal/Aristocu eğilimi ifade eden **Meşşâîlik** akımının ikinci kurucusudur.

- Bağdat'ta faziletli devlet adamlarına duyduğu özlemle; “Faziletli Şehir” (El-Medinetü’l Fâzıla) Önemli eseri yazdı. Eflatun'un devletinden esinlenerek kendi ütopyasını kurar. Bu eserde 'iyi insanın kötü toplumda bir yabancı bir garip olduğunu' söyler.
- Orta çağ'da islam felsefesinin kurucusudur. İlk islam dünyasının felsefecisidir. Arapçaya felsefe dili olma özelliğini kazandıran bilgindi. 80 yaşında bekar olarak mal mülksüz olarak şamda vefat etti.

ANAHTAR KELİMELEER

- ARİSTO
- MUALLİMİ SANİ
- MEDİNETÜL FAZILA
- MEŞAİLİK
- FELSEFE

İBNİ SİNA (AVİCENNA)

- Buhara yakınlarındaki Efsene köyünde (Özbekistan) 980 yılında dünyaya gelmiş ve Hamedan şehrinde (İran) 1037 tarihinde ölmüştür. **Tıp ve felsefe** alanına ağırlık verdiği değişik alanlarda 200 kitap yazmıştır.

- Tıp alanında 7 asır boyunca temel kaynak eser olarak süre gelen **El-Kanun fi't-Tıb** (Tıbbın Kanunu) adlı kitabı ile ünlenmiş ve bu kitap Avrupa üniversitelerinde 17. asrın ortalarına kadar tıp biliminde temel eser olarak okutulmuştur. Bu esere TIP İNCİLİ denmiştir.

- Vezirlik yaptı, Zindana düştü.
- En önemli eserlerinden biri **Kitabü's-Şifa** 'dır.

- Öldüğünde 57 yaşındaydı, batıda **avicenna** , islam dünyasında **şeyhül reis** olarak tanınan bu bilgin 220 civar eser bıraktı.

BEDEN VAR OLMAK İÇİN BİR RUHA MUHTAÇTIR, RUH VARLIĞINI SÜRDÜRMEK İÇİN NE MEKANA NE DE ZAMANA MUHTAÇTIR .DEDİ VE GİTTİ.

ANAHTAR KELİMELELER

- AVİCENNA
- ŞEYHÜL REİS
- KANUN Fİ TIP

KAŞGARLI MAHMUD

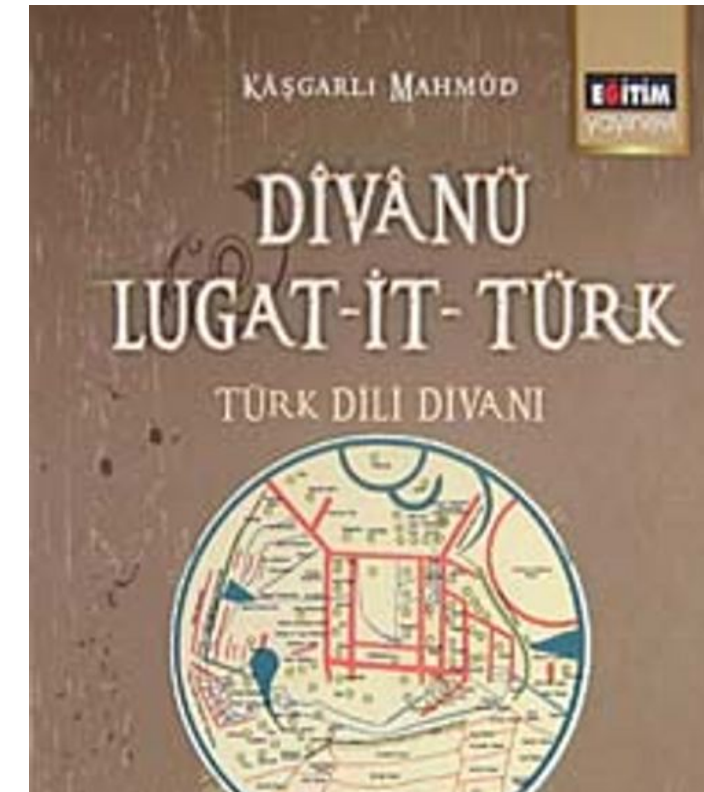
- Kâşgarlı Mahmud, 1008 yılında Kâşgar'da dünyaya geldi. "Hamirler" diye çağrıldığını, bunun Oğuzların "Emir" yerine "Hemir" demelerinden kaynaklandığından bahsetmektedir.
-
- 11. yüzyıl'da, Karahanlılar döneminde yetişen, soylu bir aileden gelen ve iyi bir eğitim alan Kâşgarlı Mahmud, bilinen ilk Türk dil bilginidir. "Kâşgarî" mahlasıyla da tanınan ünlü Türk dil bilgini, Türk yurtlarını adım adım gezerek derlediği sözcük, bilgi ve şiir örnekleriyle o dönemin Türk diline ilişkin bilgiler vermiştir. Bir dönem Bağdat'ta bulunan Kâşgarlı Mahmud, Türk kültürünün Araplara tanıtılmasında büyük rol oynamıştır.

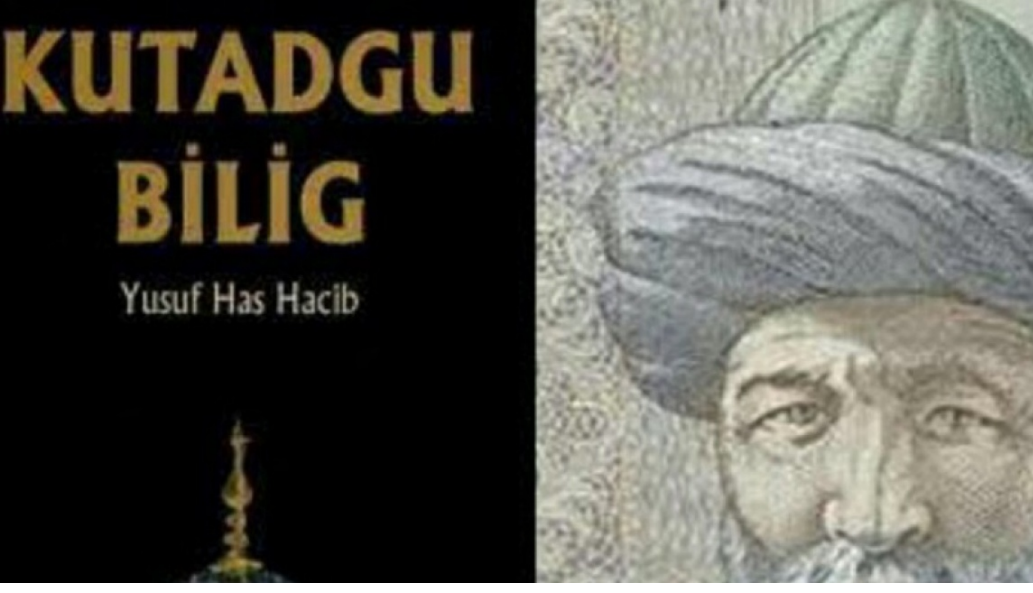

Dîvânu Lugâti't-Türk

- Türkçenin ilk sözlüğü, antolojisi, ansiklopedisi ve dil bilgisi kitabıdır.
- Araplara Türkçe öğretmek, Türkçenin yaygınlığını göstermek için yazılmıştır.
- Dîvânu Lugâti't-Türk, 7.500'den fazla Türkçe sözcük içerir.
- Dönemin özelliklerini yansıtan kelimeleri barındırır.
- Karahanlı Türkçesi ile yazılmıştır.
- Kilisli Rıfat (öğretmen) inceleyip eseri bastırdı. (Ziya Gökalp ve Talat Paşa)
- Besim Atalay tarafından çevirisi yapıldı.

ANAHTAR KELİMELE Divanı Lügatı Türk

YUSUF HAS HACİP

İLK TÜRK SİYASETNAME YAZARIDIR.

- Balasagun'da doğmuştur. Karahanlı Devleti hükümdarı Ulu Kara Buğra Han'a, Kutadgu Bilig adlı eseri (ilk siyasetname ve ilk mesnevi örneğini) 18 aylık bir çalışma sonunda 1070 yılında sunmuştur.
- Bu kitabı okuyan “Ulu Kara Buğra Han” kendisine Ulu Has Hacib unvanını ve Kaşgar'da vezir yardımcısı görevini vermiştir

KUTADGU BİLİĞ

(Mutluluk Veren Bilgi ya da Devlet Olma Bilgisi)

- Siyasetname türünün Türk edebiyatındaki ilk örneğidir.
- Eski Türkçe olarak kabul edilen Karahanlı Türkçesi ile yazılmıştır.
- İslamiyet'in Türklerce kabulünden sonraki bilinen ilk yazılı eserdir.
- Alegorik ve didaktiktir.
- Bazı bölümlerinde ansiklopedik bilgiler içerir.
- Anlatılmak istenenler 4 sembolik kişilik üzerinden anlatılmıştır. Bunlar; Kün Togdı (hükümdar, kanun, adalet); Ay Toldı (mutluluk, saadet); Odgurmış (akıbet, hayatın sonu); Ögdülmiş (Akıl, zeka)
- 6645 beyitten oluşan manzum bir eserdir.
- BİLİNER 3 NÜSHASI VAR. (HERAT, FERGANA ,MISIR)

ANAHTAR KELİME

- KUTADGU BİLİĞ

OKUL EVDE

Eğitim Kanalı

TALİP HOCA
ÖĞRETMEN